

Rätt att skriva fritt i 250 år

■ År 1706 dömdes en man som hette Johan Schönheit till döden av en domstol. Hans brott var bland annat att han hade översatt och tryckt en bok som var förbjuden i Sverige. Som straff högg man av hans huvud och hand. Hans tunga drogs ut med en krok innan hans kropp brändes.

På den tiden var det förbjudet att skriva fritt i tidningar och böcker i Sverige. Staten bestämde vad som var tillåtet. Till exempel fick ingen skriva dåliga saker om religion eller om de som styrde landet.

Men år 1766 ändrades lagen. Människor i ett demokratiskt land skulle få läsa både bra och dåliga saker om politikerna och politiken, tyckte Sveriges ledare.

Sverige blev det första landet i världen som fick en lag om tryckfrihet. Folk fick rätt att skriva fritt i tidningar, böcker eller på lappar.

Och så är det fortfarande. I år fyller lagen om tryckfrihet 250 år. Det är en av Sveriges viktigaste lagar.

Fast lagen har inte varit likadan under alla år. Flera gånger har den ändrats. De som styrde landet har försökt stoppa människor från att skriva fritt om vad de vill.

I början av 1800-talet var reglerna hårda. Flera tidningar stoppades. Men tidningen Aftonbladet kämpade emot. Varje gång tidningen stoppades bytte den namn. På så vis kunde den fortsätta att komma ut.

Så här såg lagen om tryckfrihet ut för 250 år sedan.

En man läser tidningen Dagens Nyheter år 1928. Tidningen har just blivit tryckt i den stora tryckpressen bakom honom.

Under andra världskriget fick inte svenska tidningar skriva vad de ville. De som skrev dåliga saker om nazisterna fick problem. År 1949 ändrades reglerna. Folk fick rätt att skriva och sprida texter fritt igen.

I dag är det självklart för oss i Sverige att skriva och tycka vad vi vill. Men så är det inte överallt.

Nästan var tredje person bor i ett land där det är förbjudet att skriva eller säga vad man tycker.

Trots att lagen om tryckfrihet är gammal i Sverige så är den inte säker. Det kommer alltid att finnas politiker som inte vill att människor skriver fritt.

KATRIN KASSTRÖM
katrin.kasstrom@8sidor.se

Frans kom femma i Eurovision

■ Sveriges låt **If I were sorry** med Frans Jeppsson Wall kom på femte plats i Eurovision Song Contest i lördags. 17-åriga Frans var mycket nöjd efter tävlingen.

– Det här var en underbar kväll, sade han.

Trots att Frans inte vann så var hans låt ändå en av de mest

populära. Dagen efter tävlingen hade hans låt spelats 33 miljoner gånger på sajten Spotify.

Topp fem i Eurovision

- 1 Ukraina, Jamala sjöng låten 1944
- 2 Australien, Dami Im sjöng låten Sound of silence
- 3 Ryssland, Sergej Lazarev sjöng låten You are the only one
- 4 Bulgarien, Poli Genova sjöng låten If love was a crime
- 5 Sverige, Frans sjöng If I were sorry

Frans var nöjd med sin femte plats.

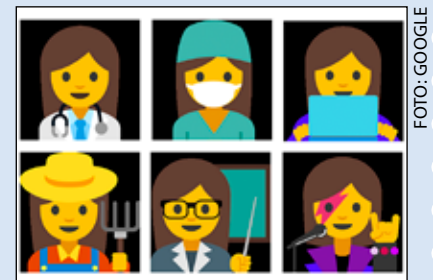
Elisa och Bianca tävlar på fredag.

Final i danstävling

■ Det blev Elisa Lindström och Bianca Ingresso som gick vidare till final i TV4s program **Let's Dance**. I fredags röstades skidåkaren Tomas Wassberg ut ur tävlingen.

– Det ska bli kul att se två tjejer kämpa om vinsten, sade han efter programmet.

På fredag är det final. Då avgörs det om det blir Elisa eller Bianca som vinner årets tävling.

Emojis med tjejer som jobbar.

Tjejer som emojis

■ Emojis kallas de små figurer som du kan skicka som meddelande i din mobil. Det kan vara hjärtan, ansikten eller figurer som visar olika jobb.

De flesta av figurerna som har jobb har varit killar. Men nu kan det ändras. Google har gjort flera nya emojis med kvinnor som har olika jobb. De är bland annat forskare, läkare och rockstjärnor.

Sara Stridsberg får plats i Akademien

■ Författaren Sara Stridsberg blir ny medlem i Svenska Akademien. Det är något många författare drömmer om. Akademien har bara 18 medlemmar men de har mycket makt. Bland annat bestämmer de vilken författare som ska få Nobelpriset. Sara Stridsberg har skrivit både böcker och pjäser.